De følsomme relationer

Betydningen af samregulering og børns følelsesmæssige udvikling

Børnekonferencen 2022

Susan Hart

Vi mennesker er avancerede hypersociale og hyperintelligente flokpattedyr og vi udvikler os i samspil med hinanden!

I løbet af de sidste 200.000 år har mennesker levet i gruppefællesskaber

Det kræver en landsby at få børn til at udvikle sig, trives og integreres i en fælles kultur

Vores landsby er befolket af forældre, pædagoger, lærere, søskende, venner og kollegaer

De tre udviklingsdomæner

Emotion

Motorik
Sansning
Krop

Kognition

Vi er alle født til at deltage
i hinandens nervesystem,
og det er derigennem vi udvikler
os personlighedsmæssigt!

(Daniel Stern)

Når erfaringer er behagelige,
mildt frustrerende og ikke overvældende,
bliver de integreret i nervesystemet

(Pierre Janet 1889)

Følelsesmæssige, sociale og mentaliserende kompetencer udvikles gennem leg og glædesfyldte, givende og forpligtende samspil, med støtte fra vigtige voksne.

Følelsesmæssige færdigheder udvikles gennem samregulering

BARN INTERAKTION FORÆLDER

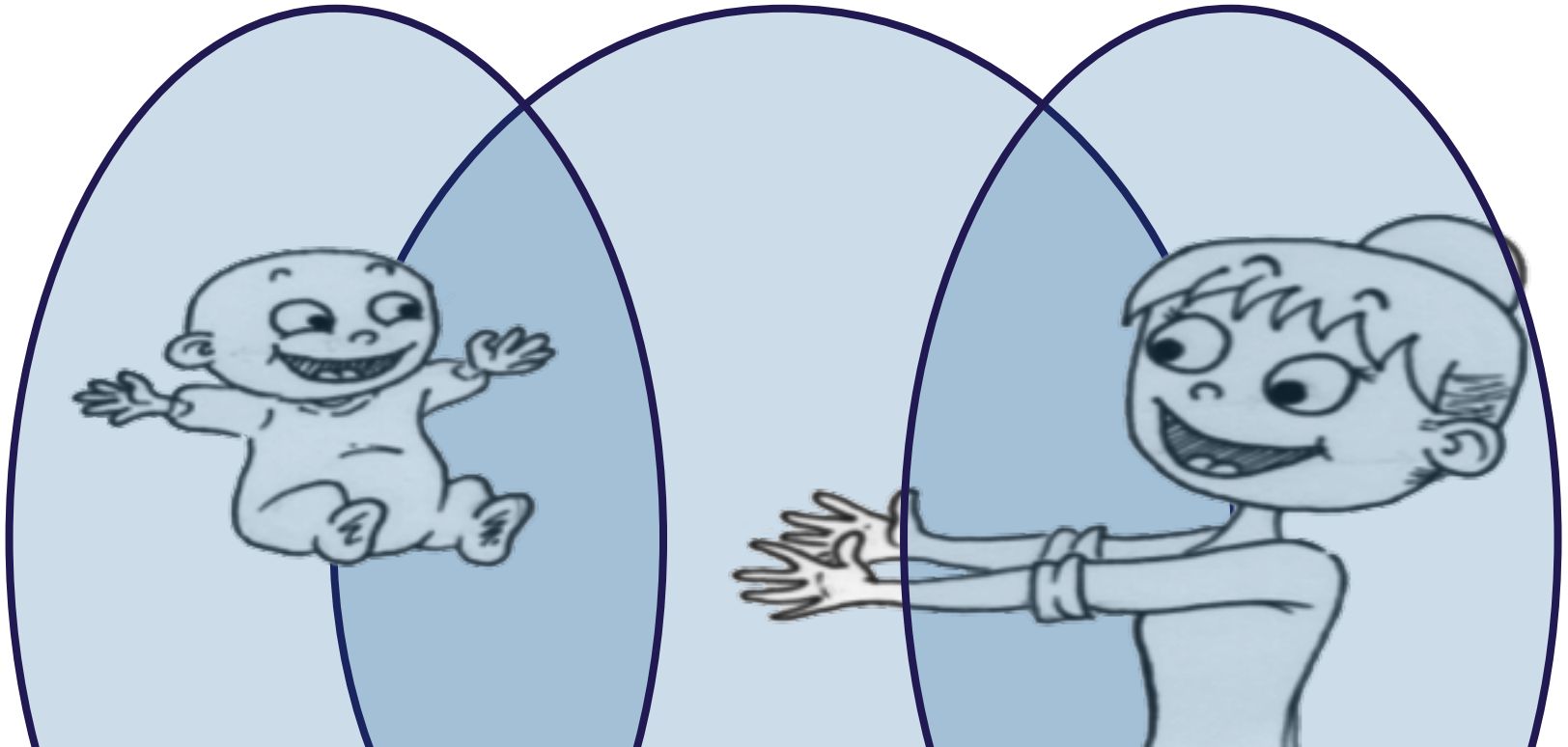

Nærmeste udviklingszone

Mestringsområde

Nærmeste udviklingszone

Uden for mestrings-muligheder

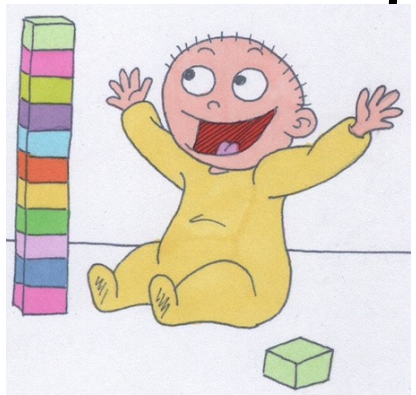

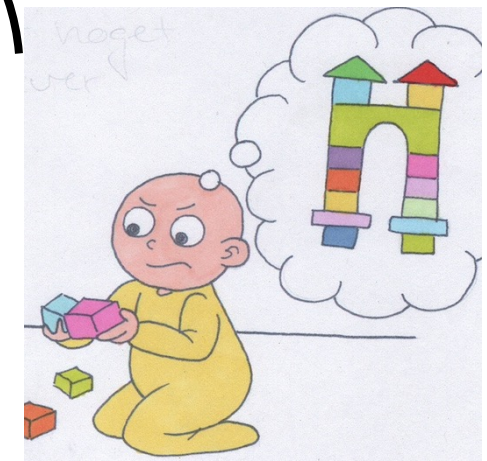

Nærmeste udviklingszone

Mestringsområde

Nærmeste udviklingszone

Uden for mestrings-muligheder

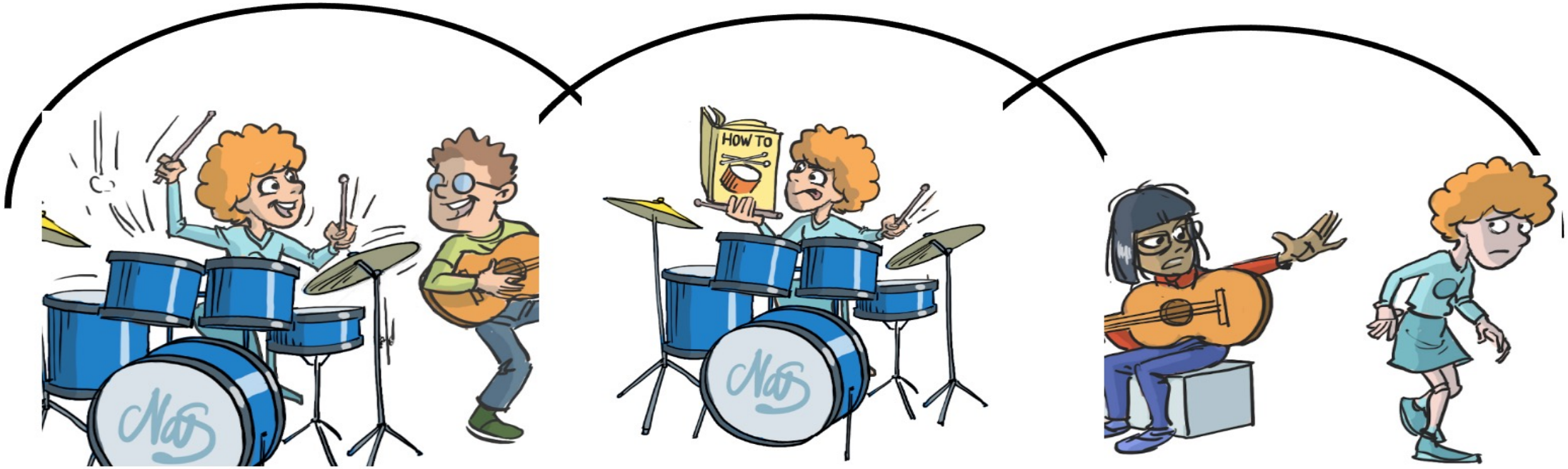

Legens potentiale

Al menneskelig kultur opstår og udvikler sig gennem leg

(Johan Huizinga)

What works for whom?

Den treenige hjerne

PRÆFRONTAL CORTEX
Den mentaliserende hjerne

LIMBISKE SYSTEM
Den følende hjerne

AUTONOME NERVESYSTEM
Den sansende hjerne

Den treenige hjerne

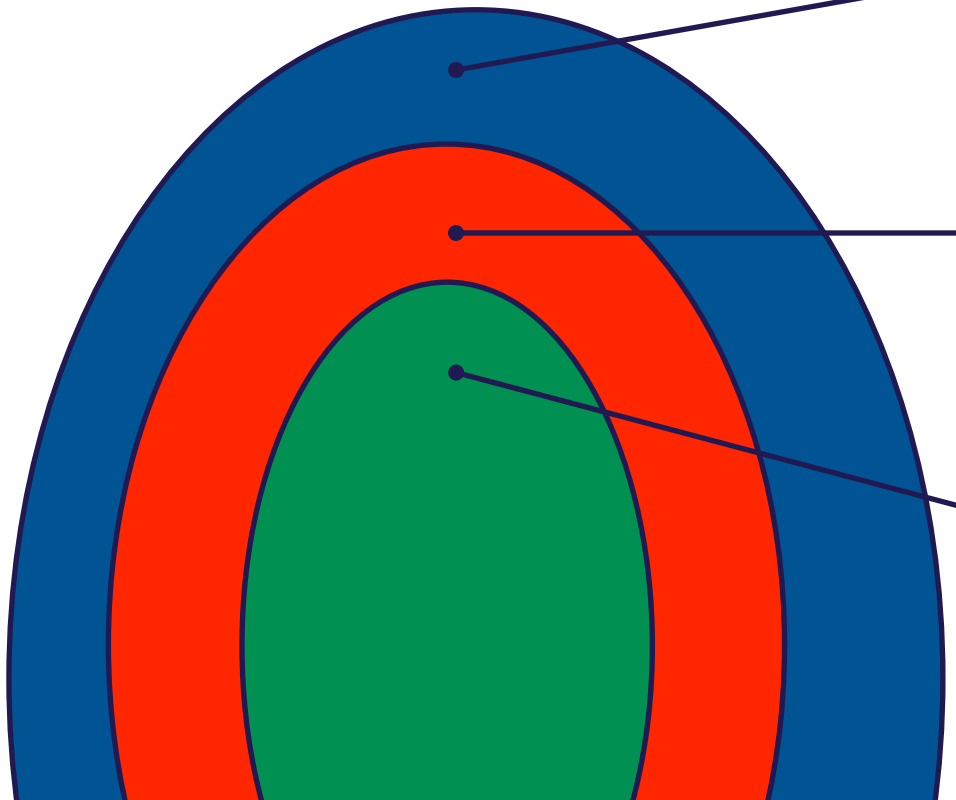

PRÆFRONTAL (1–23 ÅR)
Mentalisering
Refleksion
Behovsstyring

LIMBISK (3–12 MÅNEDER)
Følende
Du/jeg/vi

AUTONOM (0–3 MÅNEDER)
Sansende,
Energiregulerende

DEN AUTONOME SANSENDE HJERNE

Den limbiske følende hjerne

Engagement

At have det sjovt sammen udvikler selvværd

Den præfrontale mentaliserende hjerne

Emotionel Mentalisering - Evnen til at tænke og føle klart

Samarbejdsfærdigheder

I 2-4 års alderen begynder barnet at lære at regulere sig i samspil med jævnaldrende. Barnet træner at:

- Skiftes til at tage tur
- Deles om legetøj og andet godt
- Holde fælles opmærksomhed i en leg
- Inddrage legekammeratens ideer i legen
- Blive enige om spilleregler
- Løse konflikter og blive gode venner igen

Mentalisering øges gennem konflikthåndtering i leg

Barnets sociale forståelse udvikles igennem konfliktløsningssituationer. Det må lære at:

- Lægge mærke til andres forskellige holdninger og perspektiver
- Tage andres synspunkter med i forhandlingen
- Argumentere og forhandle i en fælles ”som om”-verden